

Podrobnosti k oprávnění zastupovat dítě jsou uvedeny na webových stránkách České školní inspekce.

4 Průběh zápisu

Podle doporučení MŠMT k organizaci zápisů k povinné školní docházce lze zápis rozdělit na dvě části – formální a motivační. Při formální části jde o zahájení správního řízení k přijetí k povinné školní docházce, kdy zákonný zástupce předá škole požadované dokumenty (žádost o přijetí k povinné školní docházce). Při motivační části je pak dítě přítomno zápisu a může docházet k orientačnímu posouzení jeho školní připravenosti. Úroveň dosažených znalostí a dovedností by měl zjišťovat pedagog při neformálních aktivitách s dítětem (rozhovor, hra, připravené cílené aktivity zaměřené na zhodnocení určitých dovedností dítěte, prohlídka školy).

Výrazná většina škol (83,3 %) vyžadovala přítomnost dítěte u zápisu, a realizovala tak motivační část zápisu v souladu s doporučením MŠMT. V pětině škol se zápisu účastnil také psycholog nebo speciální pedagog, přičemž v 7 školách prováděli diagnostiku školní zralosti rovnou u zápisu. Tento postup není podle České školní inspekce vhodný a za vhodný ho nepovažuje ani MŠMT, což je ostatně ve zmiňovaném doporučení popsáno. Dítě nemá být při zápisu podrobováno diagnostickému testování, které je výlučně v kompetenci školského poradenského zařízení, odborného lékaře nebo klinického psychologa. Za vhodné považuje Česká školní inspekce pouze orientační posouzení úrovně dosažených znalostí a dovedností dítěte v rámci neformálních aktivit během zápisu.

Tabulka č. 2 Forma zápisu do 1. ročníku

forma zápisu	podíl škol (v %)
plnění zadaných úkolů (aktivity zaměřené na zhodnocení dovedností)	95,8
rozhovor	94,0
hra	66,2
prohlídka školy	34,9
testování	2,8
jiná	2,1

Téměř ve všech školách probíhá zápis do 1. ročníku formou plnění zadaných úkolů (95,8 %) a rozhovorem učitelů s dětmi (94 %). Okolo dvou třetin škol využívá jako součást zápisu hru. Tyto nejčastější formy zápisu odpovídají aktivitám uvedeným v doporučení MŠMT a také doporučení VOP.

Testování (např. Kern-Jiráskův test a jeho modifikace), stejně jako i jiné formy zápisu, by mělo mít pro dítě pouze motivační charakter a mělo by poskytnout doporučení pro zákonné zástupce (doporučení procvičování určité schopnosti nebo dovednosti, doporučení navázání spolupráce s logopedem, školským poradenským zařízením). V žádném případě by výsledky v testu školní zralosti neměly mít vliv na rozhodnutí o přijetí dítěte. Testování dětí provádělo 2,8 % škol (8 škol). Šlo o testy školní zralosti nebo testy sestavené na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. V jedné škole pak měl výsledek testu vliv na rozhodnutí o přijetí, což bylo třeba posoudit jako nepřijatelné.

Další negativní zjištění v průběhu zápisu, která ale nejsou v rozporu se zákonem, byla zjištěna v 5 školách. Konkrétně ve 3 školách byla přímá interakce pedagoga s budoucím žákem nepřiměřeně dlouhá (dle doporučení MŠMT by neměla přesáhnout 20 minut), v jedné škole organizace zápisu nebyla zcela promyšlená a rodiče s dětmi stáli ve frontě na zápis 20 minut